

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คาราศาสตร์ และ
อวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้
สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลกคาราศาสตร์และ
อวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก
คาราศาสตร์ และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก
คาราศาสตร์และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รายวิชาโลก
คาราศาสตร์และอวภาค ชั้nmัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27 ผู้วิจัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การสร้างแบบวัด

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้คุณภาพของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รายวิชาโลกรดาราศาสตร์และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ได้แบบวัดจำนวน 1 ฉบับ 90 ข้อ

2. การหาคุณภาพของแบบวัด

2.1 ผลจากการทดลองครั้งที่ 1 จำนวนข้อสอบ 1 ฉบับ 90 ข้อ

2.1.1 วิเคราะห์คุณภาพรายข้อ ได้ค่าความยากตั้งแต่ 0.08 ถึง 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.53 ถึง 0.75

2.1.2 แก้ไขปรับปรุงและพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ครอบคลุมนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละด้านขององค์ประกอบน ได้ข้อสอบจำนวน 1 ฉบับ 79 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.38 - 0.76 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 - 0.75

2.2 ผลจากการทดลองครั้งที่ 2 จำนวนข้อสอบ 1 ฉบับ 79 ข้อ

2.2.1 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับโดยการใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริ查ร์ดสัน (Kuder - Richardson) ความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.95

2.2.2 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรต เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการตรวจสอบ พบร่วม

1) แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รายวิชาโลกรดาราศาสตร์ และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 1 ฉบับ 65 ข้อ ที่มีองค์ประกอบอยู่ 13 ทักษะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบแตกต่างจาก 0 และมีค่าสถิติทดสอบใช้ความมีนัยสำคัญของน้ำหนักองค์ประกอบ (*t*-value) มากกว่า 1.96 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบร่วมแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รายวิชาโลกรดาราศาสตร์และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนกันดี โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (*b*) ตั้งแต่ 0.25 – 0.89 มีค่าสถิติทดสอบใช้ความมีนัยสำคัญของน้ำหนักองค์ประกอบ (*t*-value) ตั้งแต่ 4.18 – 6.65

ค่าไค – สแคร์ (X^2) อยู่ระหว่าง 1.24 – 5.75 ค่าไค – สแคร์สัมพัทธ์ (X^2/df) อยู่ระหว่าง 1.24 – 1.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 – 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) อยู่ระหว่าง 0.97 – 0.98 และค่ารากที่สองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) ระหว่าง 0.25 – 0.050 ดังนี้รากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) ที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 0.0028 – 0.029 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

แสดงว่าแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุณภาพสูง และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ทั้ง 13 ทักษะ ที่สร้างขึ้น วัดได้ตรงกับโครงการสร้างและตรวจกับมาตรฐานอย่างหมายของการวัดแต่ละทักษะ เนื่องจากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ค่าไค – สแคร์สัมพัทธ์ (X^2/df) น้อยกว่า 2 ค่า GFI และค่า AGFI มากราว 0.90 และเข้าใกล้ 1 ค่า RMSEA ต่ำกว่า 0.05 ค่า RMR มีค่าต่ำกว่า 0.05

3. สร้างเกณฑ์ปกติ

3.1 ทดสอบเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ จำนวนชุดสอบ 1 ฉบับ 65 ข้อ

การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุณภาพสูง และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) ในรูปของคะแนน T ปกติ (Normalized T-score) ผลจากการทดสอบพบว่า นักเรียนมีคะแนนดับอยู่ระหว่าง 20 – 59 คะแนน และคะแนน T ปกติต่ำอยู่ระหว่าง T20 – T78 และนักเรียนส่วนมากมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 36.00

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุณภาพสูง และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุณภาพสูง และอวภาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

วิชาโลก คุรากาศตร์และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 27 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาศตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาศตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร นิยาม และแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัด และได้สร้างแบบวัดจำนวน 1 ฉบับ 90 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยผ่านการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น พบว่าแบบวัดมีค่าตัวชี้วัดค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 โดยแบบวัดที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ คือตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป คั่งที่ไฟศาลา วรคำ (2552 : 254-258) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ค่าตัวชี้วัดค่าความสอดคล้อง (IOC) จะตั้งแต่ .60 ขึ้นไป หากต่ำกว่านี้ถือว่าใช้ไม่ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ และสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้เป็นเพียง การสร้างแบบวัด ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของหลักการสร้างแบบวัด และมีความชัดเจน ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ซึ่งแต่ละท่านถ้วนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และมีความรอบรู้ในเรื่องการสร้างเครื่องมือ และหลักสูตร ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย จึงทำให้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ

2. การหาคุณภาพของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาศตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 สามารถอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ ดังนี้

2.1 ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก

จากการทดลองครั้งที่ 1 การหาคุณภาพรายข้อของแบบวัดในด้านค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก โดยนำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาศตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 1 ฉบับ 90 ข้อ ได้ค่าความยากตั้งแต่ 0.08 ถึง 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.53 ถึง 0.75 เมื่อแก้ไขปรับปรุงและ

พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ และครอบคลุมนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละด้านขององค์ประกอบ ได้ข้อสอบจำนวน 1 ฉบับ 79 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.38 - 0.76 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 - 0.75 ซึ่งจะเห็นได้ว่า แบบวัดที่สร้างขึ้นส่วนใหญ่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างตามลำดับขั้นตอน โดยผ่านการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา ตลอดจนข้อมูลพัฒนาการ ใช้ภาษา ตลอดจนข้อมูลพัฒนาการ ใช้ภาษา ตลอดจนข้อมูลพัฒนาการ ใช้ภาษา ที่พับ ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาปรับปรุงข้อมูลพัฒนาการ ใช้ภาษา ตลอดจนข้อมูลพัฒนาการ ใช้ภาษา ที่พับ ในการดำเนินการสอบ และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ และเป็นข้อที่น่าสนใจและครอบคลุมนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละด้านขององค์ประกอบ ได้ ข้อสอบจำนวน 1 ฉบับ 79 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.38 - 0.76 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 - 0.75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบไว้ใช้ ดังที่ สุราษฎร์ ทองนุ (2550 : 101) ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อสอบไว้ว่า ข้อสอบที่มีคุณภาพต้องมีค่าความยากตั้งแต่ 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป การคัดเลือกข้อที่มีค่าความพอดีจะมีค่าดัชนีความยากอยู่ระหว่าง .20-.80 เมื่อจากข้อสอบที่ยกเกินไป ($p < .20$) หรือจ่ายเกินไป ($p > .80$) จะไม่สามารถจำแนกความสามารถของกลุ่มนักศึกษาได้ และบุญชุม ศรีสะคาด (2545 : 82-83) ได้กล่าวไว้ว่า ข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวมีค่า P ตั้งแต่ .20 - .80 และอำนาจจำแนกของข้อสอบ จะต้องมีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโภค คาราศาสตร์ และอาชีวศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่ผ่านการคัดเลือกและแก้ไขปรับปรุงจำนวน 1 ฉบับ 79 ข้อ เป็นข้อสอบมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ครอบคลุมนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ ในแต่ละด้านขององค์ประกอบ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ

จากการทดลองครั้งที่ 2 การหาคุณภาพของแบบวัดทั้งฉบับ วิเคราะห์ค่า

ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR - 20 ด้วยวิธีการของคูเอยร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) พบว่า แบบวัดทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.95 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบหากคุณภาพเบื้องต้น และการหาคุณภาพรายข้อจากการทดลองครั้งที่ 1 โดยผ่านการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลพัฒนาการ คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโภค คาราศาสตร์ และอาชีวศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ ดังที่ สุรవาท ทองบุ (2550 : 112) ได้กล่าวไว้ว่าค่าของความเชื่อมั่นที่นิยมใช้กันทั่วไปมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไปถือว่าเครื่องมือนั้นใช้ได้ และไพศาล วรคำ (2552 : 267-282) ได้กล่าวไว้ว่า ความเชื่อมั่นถือว่าเครื่องมือนั้นใช้ได้ ขณะที่ ความคงที่ของผลที่ได้จากการวัดค้ายเครื่องมือชุดใดชุดหนึ่งในการวัดหลาย ๆ ครั้ง ไม่ว่าจะทำการวัดกี่ครั้งก็ตาม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พิมล กำลอย (2545 : 104-107) ได้ทำการพัฒนาแบบวัดทักษะภาคปฏิบัติวิทยาศาสตร์(ว101) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอุบลราชธานี พนว่า แบบสังเกตการณ์ปฏิบัติงานวิทยาศาสตร์ ทั้ง 9 ฉบับ มีค่าความเชื่อถือได้มีค่าตั้งแต่ .83 ถึง .97 สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ ปทุมวน (2546 : 72-91) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา พนว่า แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 65 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.73 สอดคล้องกับงานวิจัยของปกรณิศา บ้านพวน (2546 : 66-70) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในวิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดชลบุรี พนว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเป็น .89 สอดคล้องกับงานวิจัยของชนา ประยูรพัฒน์ (2547 : 50-53) ได้ศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ พนว่า แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ จำนวน 29 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .52 สอดคล้องกับงานวิจัยของรพงษ์ กาก้า (2548 : 62-65) ได้สร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก พนว่า ข้อสอบทั้งหมด 66 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากัน .92 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย พะวงศ์ (2549 : 67-70) ได้พัฒนาแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาครีสต์เกเบเกเบต 2 พนว่า แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาแล้วมีจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากัน .89

2.3 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Constructs Validity)

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเทลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า แบบวัดที่มีองค์ประกอบทั้ง 13 หักษ์ มีค่าอำนาจหน้าที่ของค่ามาตรฐานต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดหักษ์กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรุศาสตร์ และอาชีวศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่สร้างขึ้น ก่อนนำเครื่องมือไปใช้ในการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ดังที่ สมนึก ภัททิยนิ (2549 : 67-68) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถของเครื่องมือที่ดี คือ วัดได้ตรงตามกับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน และพฤติกรรมที่กำหนด และไฟศาลา วรคำ (2552 : 254-258) ได้กล่าวไว้ว่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หากสร้างแบบวัดสัมพันธ์สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อย ๆ ตามที่กำหนดแสดงว่า แบบวัดนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง น้ำหนักองค์ประกอบจะต้องมีค่าไม่เท่ากับ 0 ค่า t-value มากกว่า 1.96 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ นงลักษณ์ วิรชัย (2542 : 122) และนัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2543 : 3) ที่กล่าวว่า ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่ามากกว่า 0.90 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (RMSEA) มีค่า น้อยกว่า 0.05 นอกจากพิจารณาในส่วนของค่าน้ำหนักองค์ประกอบแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดในการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างคือวิธีวิเคราะห์ประกอบเชิงยืนยัน คือ การตรวจสอบค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกับกลุ่มกือนอกของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับกลุ่มกืนดี ดังที่ไฟศาลา วรคำ (2552 : 266) ได้กล่าวไว้ว่า การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยต้องมีองค์ประกอบในเชิงทฤษฎีที่ต้องการวัดซัดเจนที่จะนำไปตัดกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติระดับห้องถัน (Local Norms) ของคะแนนสอบวัดหักษ์กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรุศาสตร์ และอาชีวศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในรูปของคะแนน T ปกติ (Normalized T-score) ผลจากการทดสอบ พบว่าเกณฑ์ปกติของคะแนนสอบวัดหักษ์กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรุศาสตร์ และอาชีวศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าคะแนนคิบอร์ร์ระหว่าง 20 – 59 คะแนน มีค่าคะแนน T ปกติอยู่ระหว่าง T20 – T78 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดหักษ์กระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาสตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่ผู้จัดสร้างขึ้นมีการกระจายคะแนนสูงและทำกว่าเกณฑ์สามารถอกรอบคัดความสามารถของผู้ตอบได้อย่างละเอียดครอบคลุม คือตั้งแต่ระดับต่ำมากไปกระทั่งระดับสูงมาก นักเรียนส่วนมากมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 36.00 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาสตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ที่ผู้จัดสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ และการที่นักเรียนมีคะแนนจากการสอบที่แตกต่างกันนั้นย่อมเป็น เพราะว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคล ย่อมทำให้บุคคลมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวไว้ว่า การจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสมดุลได้นั้น จะต้องผูกพันในการทางสมองให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2-5) และหลักสูตรยังได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ข้อ 2 ไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนให้มีความก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาสตร์ และอวากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้จัดมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาสตร์ และอวากาศ ฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เมื่อผู้สนใจนำแบบวัดไปใช้กับนักเรียนที่สังกัดหน่วยงานอื่นอย่างมีคุณภาพ ควรใช้กับนักเรียนที่เรียนตามเนื้อหาในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิชาโลก คุรากาสตร์ และอวากาศ

1.2 การดำเนินการสอบถ้าจะนำเครื่องมือไปใช้ครุภาระซึ่งให้นักเรียนทราบว่า การสอบด้วยแบบวัดฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการขัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนักเรียน จะได้ตั้งใจทำและทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เช่น พลิกส์ เกมี ชีววิทยา เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY